RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich
Irena LIPOWICZ

RPO-681800-II/ll/MK

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Warszawa, 16. IV. 2012 r.

Pan
Marcin Korolec
Minister Środowiska

Szanowny Panie Ministrze,

Uprzejmie pragnę poinformować, iż do mojego Biura wpłynęła skarga, w której poruszona została problematyka dotycząca nieprecyzyjnych przepisów odnoszących się do prawa użycia broni przez strażników leśnych.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 47 ust. 5 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59),jeżeli zastosowanie środków przymusu bezpośredniego, wymienionych w ust. 3 art. 47, okaże się niewystarczające, strażnik leśny ma prawo użycia broni palnej w następujących przypadkach:

1) w celu odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie własne lub innej osoby;

2) przeciwko osobie, która wezwana do natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia nie zastosuje się do tego wezwania, a jej zachowanie wskazuje na bezpośredni zamiar ich użycia przeciwko niemu lub innej osobie;

3) przeciwko osobie, która usiłuje przemocą odebrać broń.

Co istotne, zgodnie z art. 47 ust. 7 ustawy o lasach, do użycia przez strażnika leśnego środków przymusu, o których mowa w ust. 4-6 art. 47, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o Policji.

W myśl art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687), jeżeli środki przymusu bezpośredniego, wymienione **w** art. 16 ust. 1 ustawy o Policji, okazały się niewystarczające lub ich użycie, ze względu na okoliczności danego zdarzenia, nie jest możliwe, policjant ma prawo użycia broni palnej wyłącznie w sytuacjach takstatywnie

wymienionych w tym przepisie, do których należy m. in. prawo do użycia broni przeciwko: osobie niepodporzadkowujacej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, którego użycie zagrozić może życiu, zdrowiu lub wolności policjanta albo innej osoby (pkt 2 ust. 1 art. 17 ustawy o Policji) oraz przeciwko osobie, która usiłuje bezprawnie, przemocą odebrać broń palną policjantowi lub innej osobie uprawnionej do posiadania broni palnej (pkt 3 ust. 1 art. 17 ustawy o Policji).

Dodać w tym miejscu należy, iż na podstawie art. 17 ust. 4 ustawy o Policji zostało wydane rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu postępowania przy użyciu broni palnej przez policjantów oraz zasad użycia broni palnej przez oddziały i pododdziały zwarte Policji (Dz. U. z 2005 r. Nr 135, poz. 1132).

Analiza przepisów art. 47 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy o lasach oraz art. 17 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o Policji prowadzi do wniosku, iż istnieje rozbieżność pomiędzy przepisami regulującymi użycie broni palnej przez strażników leśnych i przez policjantów. Przepis pkt 2 ust. 1 art. 17 ustawy o Policji, precyzyjnie reguluje, iż policjant ma prawo użycia broni palnej przeciwko osobie niepodporządkowującej się wezwaniu do natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, którego użycie zagrozić może życiu, zdrowiu lub wolności policjanta albo innej osoby. W ustawie o lasach, w art. 47 ust. 5 pkt 2 ustawodawca wskazał, iż strażnik leśny ma prawo użycia broni palnej przeciwko osobie, która wezwana do natychmiastowego porzucenia *broni lub innego niebezpiecznego narzędzia nie zastosuje się do tego wezwania, a jej zachowanie wskazuje na bezpośredni zamiar ich użycia przeciwko niemu lub innej osobie,* pomijając w tej normie prawnej określenie użyte w pkt 2 ust. 1 art. 17 ustawy o Policji, a dotyczące *broni lub innego niebezpiecznego narzędzia, którego użycie zagrozić może życiu, zdrowiu lub wolności policjanta albo innej osoby.* Następnie wskazać należy, że przepis pkt 3 ust. 1 art. 17 ustawy o Policji, precyzyjnie reguluje, iż policjant ma prawo użycia broni palnej przeciwko osobie, która usiłuje *bezprawnie, przemocą odebrać broń palną policjantowi lub innej osobie uprawnionej do posiadania broni palnej.* W ustawie o lasach, w art. 47 ust. 5 pkt 3 ustawodawca z kolei unormował, iż strażnik leśny ma prawo użycia broni palnej przeciwko osobie, *która usiłuje przemocą odebrać broń,* pomijając w tej normie prawnej określenie użyte w pkt 2 ust. 1 art. 17 ustawy o Policji, a dotyczące *bezprawnego* odebrania broni palnej *uprawnionej osobie.*

Mając na względzie powyższe uznać należy, że przypadki użycia broni palnej przez policjantów są w sposób bardziej restrykcyjny określone na gruncie ustawy o Policji, niż przypadki użycia broni palnej przez strażników leśnych, określone w myśl ustawy o lasach.

Skoro zatem, ustawodawca zdecydował się na takstatywne wyliczenie w ustawie o lasach przypadków, w których dopuszczalne jest użycie broni palnej przez strażników leśnych, przy

jednoczesnym stwierdzeniu, iż do użycia przez strażników leśnych broni palnej, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o Policji, to w moim przekonaniu zachodzi potrzeba doprecyzowania przepisów art. 47 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy o lasach we wskazanym wyżej zakresie i przekazując powyższe spostrzeżenia, zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Ministra o przeanalizowanie poruszonych w niniejszym piśmie kwestii oraz o poinformowanie mnie o zajętym stanowisku i ewentualnie podjętych działaniach.

Łączę wyrazy szacunku

Zenon Fijałkowski